

בש"פ 5381/14 - גלעד גרנביץ נגד מדינת ישראל-מח"ש

בבית המשפט העליון

בש"פ 5381/14

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

העורר: גלעד גרנביץ

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל-מח"ש

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז (כב' השופטת ד' עטר) ב-מ"ת 36707-07-14 מתאריך 5.8.2014

בשם העורר: עו"ד קובי סודרי

בשם המשיבה: עו"ד יעל שרף; עו"ד הילה אדלמן

החלטה

1. בפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז הנכבד (כב' השופטת ד' עטר) ב-מ"ת 36707-07-14 מתאריך 5.8.2014, בגדרה ניתנה למשיבה ארכה להוציא תעודת חיסיון עד לתאריך 21.8.2014, ונדחתה בקשת העורר לשחררו ממעצר.

להלן אביא בקצרה הנתונים הנדרשים להכרעה.

עמוד 1

2. העורר עצור מתאריך 26.6.2014. בתאריך 20.7.2014, הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו שלושה אישומים, הכוללים ביצוע ביחד עם אחרים, של העבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע, שיבוש מהלכי משפט, לקיחת שוחד, תיווך בשוחד, מתן שוחד, גילוי בהפרת חובה, הפרת חובת סודיות, האזנת סתר שלא כדין, ושימוש לרעה בכח משרה.

במקביל להגשת כתב האישום, המשיבה ביקשה להאריך את מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בנוסף, ביקשה המשיבה ליתן לה ארכה להוצאת תעודת חסיון על חלק מחומר החקירה (להלן: החומר הנוסף), ועד להוצאת התעודה המשיבה ביקשה למנוע מן העורר לעיין בחומר הנוסף.

3. בתאריך 5.8.2014 הודיע העורר לבית המשפט המחוזי, כי מאחר שהמשיבה איננה מאפשרת לו לעיין בחומר הנוסף, אשר לטענתו, יש לו זיקה ישירה לקו ההגנה שהוא מתכוון להציג במכלול - אין בידו לנהל דיון לגופו בעניין קיומן של ראיות לכאורה. משכך, העורר ביקש להורות על אחת מהשתיים: גילוי החומר החסר לעורר (וממילא דחיית בקשת המשיבה למתן ארכה להוצאת תעודת חסיון), ולחילופין על שחרורו ממעצר, או בחינה של חלופת מעצר לגביו.

4. בית המשפט המחוזי הנכבד, לאחר שבחן את טענות העורר, דחה את שתי בקשותיו, העניק למשיבה ארכה להוצאת תעודת חסיון עד לתאריך 21.8.2014, הותר את העורר במעצר, וקבע דיון המשך בעניינו לתאריך 25.8.2014.

מכאן הערר שבפני.

טענות הצדדים

5. בא-כח העורר מעלה בעררו, שלוש טענות חלופיות:

ראשית, הוא גורס כי אין סמכות בדין למנוע מהעורר לעיין בחומר החקירה רק משום שהמדינה עתידה להוציא תעודת חסיון. אמנם, במהלך השנים התפתחה, כלשונו, "פרקטיקה יצירת פסיקה", אשר מאפשרת למדינה למנוע מנאשם לעיין בחומר, אשר לגביו היא פועלת להוציא תעודת חסיון, וזאת ככל שבית המשפט נתן לה ארכה לכך. יחד עם זאת, נוכח העובדה שנעדרת הוראה מתאימה בחוק - הגיעה, לטענת העורר, העת לעיין מחדש בתוקפו של הסדר פסיקתי זה.

שנית, לשיטתו - לגופם של דברים, שגה בית המשפט המחוזי הנכבד כשנעתר לבקשה למתן ארכה להוצאת תעודת החסיון. לטענת העורר, יש לחומר הנוסף זיקה ישירה לביורר האישום ולבירור קו הגנתו של העורר, ומניעתו מן

העורר פוגעת באופן קשה באפשרותו להתגונן וממילא בזכותו לחירות.

שלישית, גם אם אין מקום לגלות לעורר את החומר הנוסף - בית המשפט המחוזי היה נדרש במסגרת איזון השיקולים השונים, לשחרר את העורר ממעצר, או למצער לבחון חלופה לשחרורו. לגישת העורר, בגדרי השיקולים השונים, היה על בית המשפט להתחשב, בין היתר, במעצרו הממושך של העורר, בעובדה שהעבירות המיוחסות לעורר אינן מקימות עילת מעצר סטטוטורית, ובעובדה שלעורר אין כל עבר פלילי.

6. ב"כ המשיבה טענו מנגד, בדיון שנערך בפני, כי המשיבה מקדמת הליך חקיקה, אשר יסדיר את העניין של הוצאת תעודת חסיון לאחר הגשת כתב האישום. עם זאת, לעת הזאת, כאשר טרם התגבש הסדר סטטוטורי מתאים, אין זה רצוי לשנות את ההסדר הפסיקטי הנוהג. בהקשר זה הוסף כי הוצאת תעודת חסיון לוקחת לעיתים זמן רב, ולא ניתן לצפות שבכל המקרים, בלא להתחשב בהיקף תיק החקירה, תעודת החסיון תהיה מוכנה מיד עם הגשת כתב האישום. עוד ציינה ב"כ המשיבה, כי כל החומר שאין כוונה להחסותו - הועבר כבר לב"כ העורר וכי ניתנה מטעם המשיבה הצהרה בפני בית המשפט המחוזי לפיה אין בחומר הנוסף כל ראייה, אשר עשויה לסייע לקו ההגנה של העורר.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בהודעת הערר, ולאחר שמיעת טענות הצדדים - הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות. את נימוקי לכך אפרט מיד.

8. כפי שציין ב"כ העורר - אכן בפסיקה התפתחה פרקטיקה לפיה בית המשפט רשאי לתת למדינה ארכה לשם הוצאת תעודת חסיון, ועד שזו מוצאת ונבחנת - נמנע מהנאשם גילוי החומר, אשר לגביו עתידה לצאת תעודת החסיון. במסגרת שיקול דעתו של בית המשפט בעניין זה - ניתן משקל, בין היתר, לזכותו של הנאשם לחרות, לפרק הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום, להיקפו של חומר הראיות ומהותו, וכן לקושי האובייקטיבי לגבש תעודת חסיון במועד הגשת כתב האישום (ראו: בש"פ 6453/10 עמר נ' מדינת ישראל בפסקה 9 (12.9.2010) (להלן: ענין עמר)).

על אף שההסדר הפסיקטי האמור אמנם איננו מעוגן בשלב זה בהוראת חוק מתאימה - וברי שעל המחוקק לפעול במהירות הראויה כדי לקדם חקיקה ראשית בנושא (ראו דברי בית המשפט בהקשר זה בענין עמר, בפסקה 7) - לעת עתה, אנו נדרשים לפסוק לפי ההלכה הקיימת.

9. בישום לעניינינו הרי שבמסגרת האיזונים הנדרשים, ובשים לב לנתונים שאוזכרו לעיל (כתב האישום הוגש בתאריך 20.7.2014 והארכה שניתנה למשיבה להוצאת תעודת חסיון היא עד לתאריך 21.8.2014; כלל החומר הגלוי הועבר לעורר; המשיבה הצהירה כי אין בחומר החסוי כדי להועיל לעורר) - דעתי היא כי אין מקום, בשלב זה, להיעתר לבקשתו של העורר, ולהתיר לו לעיין בחומר, אשר לגביו עתידה לצאת תעודת חסיון.

נוכח האמור - אין בעובדה שהעורר לא ראה את החומר הנוסף, כדי להביא כשלעצמה, לשחרורו ממעצר, או

לשקול חלופת מעצר בעניינו.

10. יודגש כי אין בקביעה הנ"ל כדי לחסום את דרכו של העורר להתנגד להמשך מעצרו עד תום ההליכים. בפני העורר פתוחה איפוא הדרך לשוב לערכאה הדיונית ולבקש לקיים דיון לגופם של דברים בעניין קיומן של ראיות לכאורה ובשאר הטענות העומדות לו כדי לבקש שחרור, או חלופת מעצר, וזאת בהתבסס על החומר הגלוי שהועבר לו, וכן על דברים שהוא אמר בהודעותיו (ובלבד שככל שיש בהודעות אלו חומר חסוי, או כזה שיחול עליו חסיון - בית משפט יוכל להחסותו אד-הוק ולהוציא צו איסור פרסום לגביו - השוו: ב"ש 64/87 ואנונו נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 533 (1987)).

זאת ועוד - העורר יהיה רשאי, כמובן, גם לאחר שתוצא תעודת חסיון, להעמיד את תוקפה ותחולתה במבחן, ובעקבות הליכים אלה ובכפוף לתוצאותיהם - הוא יהיה רשאי, במידת הצורך, לבקש כי תיבחן מחדש שאלת קיומן של ראיות לכאורה כנגדו, והאפשרות לשחררו בכלל, או לחלופת מעצר.

11. סוף דבר - לא מצאתי כי בנסיבות נפל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי להעניק ארכה למשיבה לשם הוצאת תעודת חסיון, או כי יש מקום לשחרר את העורר ממעצר בשלב זה, על יסוד העובדה שטרם הושלמה הכנת תעודת החסיון. משכך - הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ג באב התשע"ד (19.8.2014).

שׁוֹפֵט